

Finanšu ministrija

Likuma
«Par valsts budžetu 2025. gadam un
budžeta ietvaru 2025., 2026. un
2027. gadam»

Paskaidrojumi

SATURS

Saīsinājumu saraksts	5
I. BUDŽETA IETVARŠ 2025., 2026. UN 2027. GADAM	8
1. Makroekonomiskās attīstības apraksts	8
1.1. Ārējā ekonomiskā vide	8
1.2. Latvijas tautsaimniecības attīstība	9
1.2.1. Tautsaimniecības nozaru attīstība	11
1.2.2. Inflācija.....	21
1.2.3. Nodarbinātība un bezdarbs	25
1.2.4. Iedzīvotāju ienākumi	26
1.2.5. Ārējā tirdzniecība un maksājumu balance	29
1.2.6. Investīcijas.....	35
1.3. Makroekonomisko nelīdzsvarotību uzraudzība ES.....	38
1.3.1. Pārmērīga makroekonomiskā nesabalansētība un Padziļināto izpētes ziņojumu izstrāde.....	39
1.3.2. Latvijas ekonomiskās situācijas novērtējums 2024. gada Agrās brīdināšanas mehānisma ziņojumā un iespējamās tendences 2025. gada ziņojumā	40
1.4. Makroekonomiskās attīstības scenārijs	41
1.5. Jūtīguma analīze	44
1.5.1. Pesimistiskais scenārijs	44
1.5.2. Optimistiskais scenārijs.....	45
1.6. Iepriekšējo makroekonomisko prognožu izvērtējums	47
2. Fiskālā politika	50
2.1. Vidēja termiņa strukturālās bilances mērķu noteikšana.....	53
2.1.1. Strukturālās bilances mērķi	54
2.1.2. Koriģēto maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu noteikšana.....	63
2.1.3. Uzkrāto bilanču starpības	66
2.1.4. Vidēja termiņa strukturālās budžeta bilances mērķu salīdzinājums.....	68
2.1.5. Vispārējās valdības sektorā klasificēto kapitālsabiedrību faktiskā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci un parādu	68
2.2. Vispārējās valdības budžeta galvenie fiskālie rādītāji.....	69
2.2.1. Vispārējās valdības budžeta struktūra	69
2.2.2. Vispārējās valdības budžeta balance	70
2.2.3. Atbalsta pasākumi krīžu seku mazināšanai	77
2.2.4. Budžeta prognožu salīdzinājums ar aktuālajām EK prognozēm.....	77
2.3. Vidēja termiņa budžeta prioritārie attīstības virzieni	78
2.3.1. Politikas pasākumi vidēja termiņa budžeta prioritāro attīstības virzienu īstenošanā.....	79
2.3.2. Finanšu resursi vidēja termiņa budžeta prioritāro attīstības virzienu un citu prioritāro pasākumu īstenošanā	83
2.4. Pašvaldību finanšu izlīdzināšana.....	89
2.5. Informācija par ministriju padotībā esošām no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm.....	89

3. Ieņēmumu, nodokļu atvieglojumu (atlaižu) un nodokļu parādu summas analīze	91
3.1. Nodokļu politikas aktualitātes	91
3.2. Kopbudžeta nodokļu ieņēmumi	94
3.2.1. Tiešie nodokļi	96
3.2.2. Netiešie nodokļi	99
3.2.3. Pārējie nodokļi	105
3.3. Valsts pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumi	107
3.4. Pašu ieņēmumi un ārvalstu finanšu palīdzība	110
3.5. Nodokļu atvieglojumu (atlaižu) un nodokļu parādu summas	110
3.5.1. Nodokļu atvieglojumi un atlaides	110
3.5.2. Valsts ieņēmumu dienesta administrēto kopbudžeta maksājumu parādi	114
4. Valsts parāda, aizdevumu un galvojumu finansiālo saistību kopsavilkums	116
4.1. Valdības parāda attīstības tendences vidējā termiņā	116
4.2. Valsts budžeta aizdevumi un aizdevumu atmaksas	119
4.3. Valsts galvojumu saistības	120
4.4. Valsts saistības kredītu garantijām, ko izsniedz akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija “Altum””	121
<i>Budžeta ietvara I. nodaļas pielikumi</i>	<i>124</i>
II. VALSTS BUDŽETS 2025. GADAM	147
5. Valsts budžeta likuma struktūra un izdevumi	147
5.1. Valsts budžeta izdevumu politikas izmaiņas, izdevumu pārskatīšanas un prioritāro pasākumu kopsavilkums	147
5.2. Eiropas Savienības politiku instrumentu un citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu plānošana valsts budžetā	152
5.3. Izdevumu politikas virzienu un izdevumu atbilstoši funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām kopsavilkums	154
01. Valsts prezidenta kanceleja	162
02. Saeima	166
03. Ministru kabinets	170
04. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	188
05. Tiesībsarga birojs	193
08. Sabiedrības integrācijas fonds	198
09. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	211
10. Aizsardzības ministrija	216
11. Ārlietu ministrija	244
12. Ekonomikas ministrija	258
13. Finanšu ministrija	300
14. Iekšlietu ministrija	350
15. Izglītības un zinātnes ministrija	421
16. Zemkopības ministrija	495
17. Satiksmes ministrija	537
18. Labklājības ministrija	567

19. Tieslietu ministrija	672
20. Klimata un enerģētikas ministrija	725
21. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija	755
22. Kultūras ministrija.....	800
24. Valsts kontrole	840
28. Augstākā tiesa	845
29. Veselības ministrija.....	849
30. Satversmes tiesa	905
32. Prokuratūra.....	909
35. Centrālā vēlēšanu komisija	915
46. Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi	920
47. Radio un televīzijas regulators	926
62. Mērķdotācijas pašvaldībām.....	932
64. Dotācija pašvaldībām	940
74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums.....	943
5.3. Pielikumi. Izdevumu politikas virzienu un izdevumu atbilstoši funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām kopsavilkums	953
5.4. Valsts budžeta investīciju projektu finansēšana 2025. gadā	966
5.4. pielikums. Likumā “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” plānotie izdevumi investīcijām	991
5.5. Valsts budžeta ilgtermiņa saistības 2026., 2027., 2028. gadam un turpmākajiem gadiem	1016
6. Grozījumi tiesību aktos	1019

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

AN	Akcīzes nodoklis
ANM	Atveseļošanas un noturības mehānisms
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
APP	Atvasināta publiska persona
AS	Akciju sabiedrība
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ĀFP	Ārvalstu finanšu palīdzība
BAC	Bērnu aizsardzības centrs
CEF	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ČAES	Černobiļas atomelektrostacija
DRM	Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi
DRN	Dabas resursu nodoklis
ECB	Eiropas Centrālā banka
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
EK	Eiropas Komisija
EKII	Emisijas kvotu izsolišanas instruments
EKS	Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēma
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FDL	Fiskālās disciplīnas likums
FM	Finanšu ministrija
FRONTEX	Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra
IAN	Izložu un azartspēļu nodoklis
IeM	Iekšlietu ministrija
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IT	Informācijas tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JSPA	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra
KF	Kohēzijas fonds
LAD	Lauku atbalsta dienests

LB	Latvijas Banka
LBTU	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte
LU	Latvijas Universitāte
LM	Labklājības ministrija
LSFP	Latvijas Sporta federāciju padome
LZP	Latvijas Zinātnes padome
MK	Ministru kabinets
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NATO	Ziemeļatlantijas Līguma organizācija
NBS	Nacionālie bruņotie spēki
NILLTPFN	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
NMP	Neatliekamā medicīniskā palīdzība
NNFPI	Valsts finansētie neto primārie izdevumi
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija/ <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
PCI	Patēriņa cenu indekss
pp	Procentpunkti
PPS	Pirkjspējas paritātes standarts
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RSU	Rīgas Stradiņu universitāte
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SAIS	Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēma
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEG	Siltumnīcefekta gāzes
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIVA	Sociālās integrācijas valsts aģentūra
SM	Satiksmes ministrija
SPCI	Saskaņotais patēriņa cenu indekss
SURE	Pagaidu atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā/ <i>The temporary Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency</i>
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
TEN	Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis
TM	Tieslietu ministrija
UIN	Uzņēmumu ienākuma nodoklis
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
UVTN	Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis
VAAD	Valsts augu aizsardzības dienests

VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VBTAI	Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija
VDEĀVK	Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
VDI	Valsts darba inspekcija
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VM	Veselības ministrija
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAC	Valsts sociālās aprūpes centrs
VSAOI	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
ZM	Zemkopības ministrija